

Stav výživovej politiky na Slovensku

NOURISHING index

Tento prehľad krajiny predstavuje podrobné výsledky **indexu výživy NOURISHING** index [1] pre Slovensko. Zdôrazňuje silné a slabé stránky v návrhu postupov národnej vlády pre výživu. Tento prehľad dopĺňa výsledky indexu kódexu s hlbším pohľadom na kvalitu návrhu postupov v každej krajine. Úplné výsledky indexu kódexu načrtnuté v informácii NOURISHING index, ktoré porovnáva Slovensko s 29 ďalšími európskymi krajinami.

Hlavné posolstvá

- 1 Slovensko sa angažovalo v opatreniach postupov len v piatich z desiatich oblastí rámca NOURISHING. V týchto piatich oblastiach najvyššie hodnotenie bolo priemerné a dosiahlo sa v oblasti štandardov potravín v školách a v ďalších konkrétnych miestach (O), čo poukazuje na významné medzery a slabiny kódexu, ktorý súvisí s výživou a stravou.
- 2 Identifikovali sa významné medzery vo vzťahu k dostupnosti potravín a nápojov v bezprostrednom okolí škôl a miest škôl, čo ovplyvnilo inak dobre navrhnuté štandardy pre potraviny ponúkané v školách (O). Podobne, nedostatok verejných osvetových kampaní, ktoré zlepšujú zdravé stravovanie (I2), viedlo k hodnoteniu na úrovni „postačujúca“ v oblasti kódexu, ktorý zahŕňa aj potravinové výživové usmernenia. V oblasti potravinového marketingu a reklamy zameraných na mladých ľudí (R) sa musí urobiť podstatne viac, aby sa znížila expozícia nezdravými potravinami, najmä v školách a v ich okolí.
- 3 Keďže sa v piatich oblastiach kódexu nerealizovali žiadne opatrenia, návrh kódexu je slabý v celom rámci, a vo všetkých oblastiach kódexu sa musí vyvinúť väčšie úsilie. Prednosť by sa mala venovať oblastiam, v ktorých sa neidentifikovali žiadne opatrenia kódexu, konkrétne vytvoreniu zdravšieho prostredia v maloobchode a v stravovacích zariadeniach (S), verejnému obstarávaniu potravín a ďalším opatreniam v dodávateľskom reťazci (H), obmedzeniu alebo odstráneniu konkrétnych živín v potravinách (I1), vzdelávaní a rozvoji zručností v oblasti výživy (N2) a konzultáciám zameraných na výživu v zdravotníckom zariadení (G).

Prehľad stavu kódexu

ŽIADNE IDENTIFIKOVANÉ POLITIKY

SLABÁ

POSTAČUJÚCA

PRIEMERNÁ

DOBRA

VYNIKAJÚCA

N	Normy, ktoré sa týkajú uvádzania výživových hodnôt a regulácia, ktorá sa týka tvrdení a implicitných tvrdení, ktoré sú uvedené na potravinách	POSTAČUJÚCA
O	Ponúkať zdravé jedlo a stanovovať štandardy vo verejných inštitúciách a ďalších konkrétnych prostrediach	PRIEMERNÁ
U	Používať ekonomické nástroje na riešenie dostupnosti potravín a stimuly k ich kúpe	SLABÁ
R	Obmedzovať reklamu na potraviny a iné formy komerčnej propagácie	SLABÁ
I	Zlepšovať výživovú kvalitu celého potravinárskeho reťazca	ŽIADNE IDENTIFIKOVANÉ POLITIKY
S	Stanovovať stimuly a pravidlá na vytvorenie zdravého prostredia v maloobchode a v pohostinstve	ŽIADNE IDENTIFIKOVANÉ POLITIKY
H	Využívať dodávateľský reťazec a opatrenia naprieč sektormi na zabezpečenie konzistentného dosahovania cieľov, ktoré súvisia so zdravím	ŽIADNE IDENTIFIKOVANÉ POLITIKY
I	Informovať ľudí o potravinách a výžive rozvíjaním verejného povedomia	POSTAČUJÚCA
N	Výživové poradenstvo a konzultácie v zdravotníckych zariadeniach	ŽIADNE IDENTIFIKOVANÉ POLITIKY
G	Poskytovať vzdelávanie a rozvoj zručností v oblasti výživy	ŽIADNE IDENTIFIKOVANÉ POLITIKY

Tento prehľad vychádza iba z postupov na celoštátnej úrovni. Postupy vypracované provinčnou, regionálnou alebo miestnou správou sú mimo rámca tohto projektu.

Metódy

Metódy NOURISHING indexu sú v plnom rozsahu vysvetlené v príslušnom **zhrnutí kódexu**. Stručne povedané, index politiky kombinuje hodnoty pre a) existenciu politiky a b) návrh politiky pre 41 benchmarky.

Porovnania sa uplatňujú na kódexy v **databáze NOURISHING** [2], ktoré sa zhromaždili na základe komplexného preskúmania v 30 európskych krajinách vrátane Slovenska.

RÁMEC: Súbor komplexných krokov postupov v rámci 3 domén:

POTRAVINOVÉ PROSTREDIA

POTRAVINOVÝ SYSTÉM

KOMUNIKÁCIA ZAMERANÁ NA ZMENU SPRÁVANIA

DATABÁZA:

Knižnica kódexov, ktoré sa týkajú výživy a ktoré súvisia so stravou

N O U R I S H I N G

INDEX KÓDEXU: Porovnáva výsledky krajiny a oblasti kódexu generované porovnávacím nástrojom

POROVNÁVACI NÁSTROJ: Hodnotí kvalitu návrhu kódexu na základe stanovených kritérií

Nástroje kódexu použité na vypracovanie výsledkov indexu kódexu

Rozpis výsledkov indexu kódexu

 (Úplné podrobnosti o kritériách návrhu kódexu nájdete v **inštruktáži politiky**)

	Žiadny identifikovaný kódex		Spĺňa až 75 % návrhu kódexu
	Spĺňa až 25 % návrhu kódexu		Spĺňa až 99 % návrhu kódexu
	Spĺňa až 50 % návrhu kódexu		Spĺňa všetky prestížne štandardy

	Živiny na zadnej strane obalov			Plánovacie obmedzenia, ktoré sa týkajú stravovacích zariadení v okolí škôl	
	Označenia na prednej strane obalov			Plánovacie obmedzenia, ktoré sa týkajú stravovacích prevádzok	
	Výstražné upozornenia			Iniciatívy na zvýšenie dostupnosti zdravších potravín v obchodoch a stravovacích zariadeniach	
	Pravidlá pre tvrdenia o živinách			Opatrenia na podporu producentov potravín s cieľom zvýšiť objem zdravých potravín a znížiť objem nezdravých potravín v dodávateľskom reťazci	
	Pravidlá pre tvrdenia, ktoré sa týkajú zdravia				Opatrenia na podporu výrobcov potravín s cieľom zvýšiť objem zdravých potravín a znížiť objem nezdravých potravín v dodávateľskom reťazci
	Potraviny a nápoje dostupné v školách vrátane obmedzení nezdravých potravín			Opatrenia na podporu predajcov potravín s cieľom zvýšiť objem zdravých potravín a znížiť objem nezdravých potravín v dodávateľskom reťazci	
	Opatrenia, ktoré sa týkajú poskytovania nápojov s pridaným cukrom v školách			Riadiace štruktúry na zapojenie viacerých sektorov/zainteresovaných strán	
	Iniciatívy, ktoré súvisia s ovocím a zeleninou v školách			Výživové normy pre verejné obstarávanie	
	Potraviny a nápoje dostupné v bezprostrednej blízkosti škôl			Podpora mestského poľnohospodárstva v zdravotných a plánovacích politikách	
	Nezdravé potraviny v miestach mimo školy			Komunitná produkcia potravín	
	Dane alebo clá na potraviny, ktoré súvisia so zdravím			Rozvoj a komunikovanie usmernení pre zdravé stravovanie založené na potravinách	
	Dotácie na základe príjmov alebo iniciatívy na zvýšenie cenovej dostupnosti zdravých potravín a prístupu k nim			Verejné povedomie, masové médiá, ako aj informačné kampane a sociálny marketing o zdravom stravovaní	
	Cielené dotácie alebo iniciatívy na zvýšenie cenovej dostupnosti zdravých potravín a prístupu k nim			Výživové poradenstvo a konzultácie v primárnej zdravotnej starostlivosti	
	Marketing zameraný na mladých ľudí prostredníctvom reklamy		Výživové poradenstvo a konzultácie v školskom zdravotníckom zariadení		
	Priamy marketing zameraný na mladých ľudí			Vzdelávanie o výžive v školských osnovách	
	Marketing zameraný na mladých ľudí prostredníctvom sponzorovania		Školenie pre pedagogických pracovníkov		
	Marketing zameraný na mladých ľudí prostredníctvom aktivít na mieste predaja		Školenie pre zdravotníckych profesionálov		
	Marketing zameraný na mladých ľudí prostredníctvom umiestňovania výrobkov („product placement“) a označovania		Kuchárske zručnosti		
	Marketing zameraný na mladých ľudí prostredníctvom dizajnu a obalov výrobkov		Školenie na školách zamerané na pestovanie potravín		
	Marketing v školách/v okolí škôl		Školenie pre poskytovateľov stravovacích služieb		
	Obmedzenie alebo odstránenie konkrétnych živín v potravinových výrobkoch				

Poznámka: Situácia v súvislosti s postupmi sa v ktorejkoľvek krajine časom vyvíja. Tieto zistenia odrážajú naše vedomosti k máju 2023. Keď chcete zobrazíť najnovšie výsledky a ďalšie technické informácie o indexoch kódexu, navštívte našu webovú stránku:

wcrf.org/our-policy-work.

Pokiaľ chcete poskytnúť spätnú väzbu alebo navrhnúť aktualizácie, prosím, pošlite nám e-mail na adresu policy@wcrf.org. Viac informácií o projekte CO-CREATE nájdete na adrese co-create.eu

[1] Index politiky: wcrf.org/nutrition-policy-index

[2] Databáza politik: policydatabase.wcrf.org